

Coperta: Walter Riess
Redactor: G. Moldoveanu
Tehnoredactare computerizată:
Jora Grecea, Lucian Curteanu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Mic dicționar spaniol-român / Random House
Webster's; trad. și adapt. de Camelia Rădulescu. –
București: Corint, 2004
ISBN 973-653-586-X

I. Rădulescu, Camelia (trad., adapt.)

81'374.8=134.2=135.1

This translation published by arrangement
with Random House Information Group,
a division of Random House, Inc.

Acest volum a fost realizat
prin traducerea și adaptarea, în limba română, a lucrării:

Random House Webster's
POCKET SPANISH DICTIONARY
Spanish • English
Third edition, 2001

Copyright © 2000, 1995 by Random House, Inc.

ISBN 973-653-586-X

Toate drepturile asupra acestei ediții în limba română
sunt rezervate Editurii CORINT, parte componentă a
GRUPULUI EDITORIAL CORINT

PREAMBUL

Acest Mic dicționar spaniol-român reprezintă o variantă tradusă și adaptată la cerințele limbii române, a lucrării *Pocket Spanish Dictionary. Spanish-English*, publicată de prestigioasa editură Random House în 1995 și reeditată în 2000 și 2001.

Volumul de față cuprinde circa 15 000 de cuvinte-titlu și se adresează în egală măsură celor care încep să învețe limba spaniolă, cât și celor care doresc să-și perfecționeze cunoștințele în acest domeniu.

În preluarea cuvintelor-titlu din dicționarul publicat de Random House s-a avut în vedere necesitatea indicării cât mai exacte a echivalențelor acestora, raportându-ne permanent la spiritul limbii și culturii române, ceea ce a impus, totodată, renunțarea la unii termeni mai rar folosiți de vorbitorul de limbă română, îndeosebi termeni tehnici, cât și introducerea unor cuvinte mai des întâlnite, îndeosebi din sfera celor utilizate în vorbirea de fiecare zi.

Tratarea cuvintelor spaniole și a celor ce le corespund în limba română s-a făcut ținându-se cont de bogăția lexicală a celor două limbi romanice, urmărindu-se să se consemneze, în limita spațiului disponibil, sensurile multiple ale acestor cuvinte, cât și numeroasele sinonime. Pentru toate cuvintele-titlu cuprinse în dicționar s-a indicat, într-o formă abreviată, categoria gramaticală a căreia îi aparțin. Dacă anumitor cuvinte-titlu

le corespund în limba română termeni din categorii gramaticale diferite, s-au folosit pentru indicarea acestora cifre romane, iar în cazul existenței mai multor sensuri ale aceluiași cuvânt, acestea au fost diferențiate cu ajutorul cifrelor arabe. Atunci când sunt posibile confuzii în înțelegerea sensurilor anumitor cuvinte, sunt indicate, cu litere italice și între paranteze, domeniile cărora le aparțin diferitele sensuri ale acestor cuvinte.

În cazul verbelor, s-a optat pentru tratarea comună a formelor tranzitivă, intransitivă sau reflexivă când există o identitate de sens a acestora, dar atunci când este evidentă o anumită diferențiere a sensurilor, formele respective sunt tratate separat. Totodată, potrivit soluției adoptate în dicționarul publicat de Random House, verbele derivate de la substantive nu au fost menționate separat, ci în continuarea acestora, fiind separate printr-o linie de pauză (–).

Pentru a i se conferi acestui *Mic dicționar spaniol-român* caracterul unui instrument de lucru cât mai util, au fost menționate și cele mai frecvente expresii sau locuțiuni în care sunt folosite cuvintele-titlu, locul acestora în cadrul expresiilor fiind marcat, de regulă, prin folosirea tildei (~).

În fine, considerăm că celui ce folosește acest dicționar îi vor fi de folos cele câteva succinte indicații cu privire la alfabetul limbii spaniole, pronunțarea literelor și plasarea accentului în cadrul cuvântului, precum și la articol, formarea pluralului substantivelor, pronumele personale ori verbele neregulate pe care le va afla în paginile ce urmează.

Alfabetul limbii spaniole (El alfabeto de la lengua española)

A, a (a)	<i>Argentina, academia</i>
B, b (be)	<i>Barcelona, barca</i>
C, c (ce)	<i>Colombia, Cáceres, cerco</i>
D, d (de)	<i>Dinamarca, defensiva</i>
E, e (e)	<i>España, elefante</i>
F, f (efe)	<i>Francia, famoso</i>
G, g (ge)	<i>Granada, gimnasia</i>
H, h (hache)	<i>Hispanoamérica, historia</i>
I, i (i)	<i>Italia, industria</i>
J, j (jota)	<i>Japón, jirafa</i>
K, k (ca)	<i>Kenia, kilómetro</i>
L, l, ll (ele, elle)	<i>Londres, lago, castellano</i>
M, m (eme)	<i>Madrid, música</i>
N, n (ene)	<i>Noruega, natación</i>
Ñ, ñ (eña)	<i>Cataluña, mañana</i>
O, o (o)	<i>Oviedo, oliva</i>
P, p (pe)	<i>Portugal, pantalón</i>
Q, q (cu)	<i>Quito, querido</i>
R, r, rr (ere, erre)	<i>Rumania, carro</i>
S, s (ese)	<i>Sevilla, sorpresa</i>
T, t (te)	<i>Toledo, tren</i>
U, u (u)	<i>Uruguay, unanimidad</i>
V, v (uve)	<i>Valencia, visita</i>
W, w (uver doble)	<i>Washington, waterpolo</i>
X, x (equius)	<i>xilófono, xenofobia</i>
Y, y (i griega)	<i>yerba, yerro, rey</i>
Z, z (zeta)	<i>Zaragoza, zodiaco</i>

Pronunțarea literelor (La pronunciación de las letras)

Vocalele din limba spaniolă (*a, e, i, o, u*) se pronunță, cu neînsemnate deosebiri de nuanță, la fel ca în limba română: *casa, mesa, idea, modo, mundo*.

Consoanele din limba spaniolă prezintă, în unele cazuri, anumite caracteristici.

B (be) și v (uve)

Ambele consoane notează aproape aceleași sunete, în funcție de poziția lor în cadrul cuvântului:

— la începutul cuvântului sau precedate de consoanele nazale (*m, n*) se pronunță la fel ca sunetul *b* din limba română (*b labial occlusiv*): *barca, victoria, invierno, ambiente*;

— în interiorul cuvântului, precedate fie de o vocală (poziție intervocalică), fie de o consoană, se pronunță cu buzele apropiate, dar nu lipite (*b labial fricativ*): *caballero, fábrica, diverso*.

C (ce)

Consoana *c* (ce), urmată de vocalele *a, o, u* sau de o altă consoană, se pronunță ca în limba română: *casa, costa, curso, clase, crema*.

Înainte vocalelor *e, i* notează un *s interdental* (transcris fonetic prin [θ] și rostit ca grupul *th* din limba engleză): *centro, circo, acento*. În unele regiuni din Spania și în întreaga Americă Latină, acest sunet nu există, corespondentul lui fiind un *s* identic cu cel românesc.

Grupul *ch* notează sunetul transcris fonetic prin [ç], respectiv doar consoana din grupurile românești ortografiate prin *ce, ci*: *chico, noche, muchacho*.

G (ge)

Consoana *g* (ge), urmată de vocalele *a, o, u* sau de o altă consoană, se pronunță ca în limba română: *gato, goma, granada, gloria*.

Înainte vocalelor *e, i* notează un *h fricativ* și se pronunță ca sunetul *h* din limba română: *gigante, geografía, gente*.

Grupurile *gue, gui* se pronunță asemănător grupurilor *gh, ghi* din limba română: *Miguel, guitarra, guerra*.

H (hache)

Nu se pronunță și nici nu modifică pronunția vocalelor sau a consoanelor: *historia, hombre, ahora, inhumano*.

J (jota)

Litera *j* notează același sunet ca *g* urmat de vocalele *e, i* și se pronunță ca *h* din limba română: *jardín, jefe, joven, Juan, justo*.

Ll (elle)

Se notează astfel un sunet inexistent în limba română (*l palatal*), care se pronunță asemănător unui *l* românesc urmat de o vocală sau un *i* scurt (ca în cuvintele *coli, boli*): *calle, llave, maravilla*.

Ñ (eñe)

Litera *ñ* notează un sunet inexistent în limba română (*n palatalizat*) și se pronunță asemănător unui *n* românesc urmat de o vocală sau un *i* scurt: *España, año*. În limbile franceză și italiană, acest sunet este ortografiat prin *gn* (*campagne, legne*).

Q (cu)

Litera *q* poate fi întâlnită numai în grupurile *que* și *qui*, care se pronunță *che, ch*: *pequeño, queso, química, quinto*.

R (ere sau erre)

Litera *r*, în poziție inițială și după consoanele *l*, *n*, *s*, notează un *r dublu*, adică mai lung și mai puternic decât sunetul românesc: *radio*, *rumano*, *Enrique*. În poziție intervocalică, același sunet este ortografiat prin litera *r* dublă: *guitarra*, *perro*, *carro*.

În celelalte cazuri se pronunță ca în limba română: *arte*, *madre*, *libro*, *perfecto*.

X (equis)

Litera *x* se pronunță *cs* între două vocale: *máximo*, *éxito*. Înaintea consoanelor notează sunetul *s*: *extremo*, *texto*, *excursión*, *explicación*.

Y (i griega)

Litera *y* poate avea mai multe valori fonetice, iar pronunția sa este asemănătoare sunetului *i* din limba română: *hoy*, *ley*, *mayo*, *yerba*.

Z (zeta)

Indiferent de poziția sa, litera *z* notează același *s interdental* (transcris fonetic prin [θ] și rostit ca grupul *th* din limba engleză) ca și litera *c* urmată de vocalele *e*, *i*: *Zaragoza*, *zapato*, *diez*, *manzana*.

Celelalte consoane (*d*, *f*, *k*, *l*, *m*, *n*, *p*, *s*, *t*, *w*) notează, cu neînsemnate deosebiri de nuanță, aceleași sunete ca în limba română: *forma*, *kilogramo*, *mesa*, *noble*, *padre*, *todo*.

Accentuarea (La acentuación)

Distribuirea accentului tonic respectă două reguli principale:

- Cuvintele terminate în vocală sau în consoanele *n* și *s* se accentuează pe penultima silabă: *profesora*, *libro*, *martes*, *comen*.
- Cuvintele terminate în orice consoană (în afară de *n* și *s*), precum și cele terminate în *y* se accentuează pe ultima silabă: *profesor*, *ciudad*, *nariz*, *convoy*.

În cazul cuvintelor care se abat de la aceste două reguli, silaba tonică se marchează printr-un accent grafic: *jardín*, *lápid*, *bolígrafo*, *lección*.

Articolul (El artículo)

- Articolul hotărât/Artículo determinado (definido):

	Masculin	Feminin
Singular	el	la
Plural	los	las

Observații:

a + el → al

¡Mamá, hoy vamos al circo o al teatro!

de + el → del

El coche del vecino está en el garaje.

Viene del colegio muy tarde.

- Articolul nehotărât / Artículo indeterminado (indefinido)

	Masculin	Feminin
Singular	un	una
Plural	unos	unas